

Brusel 15. února 2016
(OR. en)

6061/16

DEVGEN 20
CLIMA 12
COPS 51
CFSP/PESC 125
ENV 65
ONU 15
RELEX 103
CSDP/PSDC 89

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 6049/16

Předmět: Evropská diplomatická činnost v oblasti klimatu po 21. zasedání
konference smluvních stran Rámcové úmluvy Organizace spojených
národů o změně klimatu (COP 21)
– závěry Rady (15. února 2016)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o evropské diplomatické činnosti v oblasti klimatu po 21. zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (COP 21) ve znění přijatém Radou na 3447. zasedání konaném dne 15. února 2016.

Závěry Rady o evropské diplomatické činnosti v oblasti klimatu po 21. zasedání konference smluvních stran Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (COP 21)

1. Připomínajíc své závěry z července 2015, v nichž vyzvala vysokou představitelku a Komisi, aby počátkem roku 2016 podaly zprávu o výsledku konference COP 21 a jejích důsledcích pro diplomatickou činnost v oblasti klimatu, přijala Rada tyto závěry.
2. Rada vítá Pařížskou dohodu o klimatu jako zásadní úspěch v boji proti změně klimatu i pro multilateralismus. Pařížská dohoda představuje ambiciózní, vyváženou, nestrannou a právně závaznou dohodu. Přijetí dohody a skutečnost, že před koncem COP 21 vzrostl počet stran, jež oznámily své zamýšlené vnitrostátně stanovené příspěvky, na 187, znamenaly rozhodující obrat směrem ke komplexním a společným celosvětovým opatřením, která – budou-li zrealizována – definitivně a nevratně zrychlí přechod k celosvětové ekonomice odolné vůči změně klimatu a neutrální z hlediska změny klimatu.
3. Rada blahopřeje stranám úmluvy, Organizaci spojených národů a peruánskému a francouzskému předsednictví konference smluvních stran za jejich neúnavné úsilí a úspěšnou práci vedoucí k dosažení Pařížské dohody a vyjadřuje podporu nastupujícímu marockému předsednictví COP 22.

4. Před konáním COP 21 a během něj se EU a její členské státy na základě velmi dobrých výsledků domácích opatření v oblasti klimatu zapojily, spolu s mnoha dalšími partnery, do vytvoření široké „koalice s vysokými ambicemi“ napříč různými regionálními uskupeními rozvinutých a rozvojových zemí. Tato koalice sehrála důležitou úlohu pro změnu dynamiky jednání v rozhodující fázi COP 21 a mohla by sloužit jako vzor pro vytvoření koalice, jež by podpořila včasné podepsání, rychlou ratifikaci a plné provedení Pařížské dohody všemi stranami. Diplomatická činnost EU by se dále měla zaměřit na to, aby motivovala strany dohody ze třetích zemí k aktualizaci jejich zamýšlených vnitrostátně stanovených příspěvků s cílem zvýšit ambice ke splnění dohodnutých cílů.
5. Udržení pozitivní dynamiky z Paříže bude vyžadovat vytrvalé politické a diplomatické úsilí na celosvětové úrovni. Rada v zájmu podpory mezinárodních klimatických cílů vítá prvky diplomatické činnosti v oblasti klimatu pro rok 2016 uvedené v příloze, které předložila Evropská služba pro vnější činnost a příslušné útvary Komise, přičemž cílem je vypracovat podrobný akční plán diplomatické činnosti v oblasti klimatu pro rok 2016 obsahující klíčová sdělení a zaměřující se na tři hlavní směry:
- pokračování v prosazování cílů v oblasti změny klimatu jakožto strategické priority v diplomatických jednáních, ve veřejné diplomacii a v nástrojích vnější politiky;
 - podporu provedení Pařížské dohody a zamýšlených vnitrostátně stanovených příspěvků v kontextu nízkoemisního rozvoje odolného vůči změně klimatu;
 - zvýšení úsilí o řešení vzájemně provázané problematiky změny klimatu, přírodních zdrojů, včetně vody, prosperity, stability a migrace.
6. Změna klimatu, ambiciózní a naléhavá opatření v oblasti klimatu a provádění závazků COP 21 musí zůstat zvláštní prioritou diplomatické činnosti EU v oblasti klimatu, a to i ve dvoustranných a biregionálních dialozích na vysoké úrovni mezi EU a partnerskými zeměmi, v G7, G20, OSN a na dalších mezinárodních fórech.

7. Rada zdůrazňuje, že diplomatické úsilí by se rovněž mělo zaměřit na jednání v Mezinárodní organizaci pro civilní letectví (ICAO) a v Mezinárodní námořní organizaci (IMO) s cílem řešit problém emisí skleníkových plynů, jakož i na jednání o dodatku k Montrealskému protokolu o částečně fluorovaných uhlovodících (HFC).
8. Rada si uvědomuje, že zajištění ambiciózní celosvětové realizace zamýšlených vnitrostátně stanovených příspěvků je prioritou. V kontextu diplomatické činnosti v oblasti klimatu by rozvojová spolupráce EU a jejích členských států se třetími zeměmi měla plně zohlednit stávající synergie mezi cíli v oblasti klimatu a cíle udržitelného rozvoje, jak byly přijaty v rámci Agendy pro udržitelný rozvoj 2030 a dalších mezinárodních programů. Diplomatická činnost v oblasti klimatu se má rovněž zasazovat o to, aby veřejné a soukromé finanční toky důsledně směřovaly k nízkým emisím skleníkových plynů a k rozvoji odolnému vůči změně klimatu, jak na to odkazuje Pařížská dohoda, a to mimo jiné rozšířením spektra přispěvatelů.
9. Rada zdůrazňuje, že EU a její členské státy poskytují finanční zdroje, aby pomohly rozvojovým zemím v rámci pokračujícího naplňování jejich stávajících závazků jak s přizpůsobováním se změně klimatu, tak i se zmírněním jejích dopadů. Rada zdůrazňuje významné příspěvky z hlediska financování opatření v oblasti klimatu z různých zdrojů, včetně Zeleného klimatického fondu. Úlohou diplomatické činnosti v oblasti klimatu je též podpořit a povzbudit iniciativy, jakými jsou například iniciativy skupiny G7 týkající se pojištění proti rizikům plynoucím ze změny klimatu a obnovitelných zdrojů v Africe, newyorská deklarace o lesích, pokračující práce v rámci skupiny G20 na financování ekologických opatření a opatření v oblasti klimatu, a další prostředky na provádění, a věnovat přitom zvláštní pozornost potřebám těch, kdo jsou změnou klimatu zvláště ohroženi.

10. Rada zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby EU a její členské státy i nadále usilovaly o řešení přímých a nepřímých dopadů změny klimatu na mezinárodní bezpečnost. Kupříkladu v rámci globální strategie EU by proto EU měla usilovat o řešení strategické a mnohostranné hrozby, již změna klimatu představuje. Potenciálně destabilizující dopady změny klimatu (mimo jiné na migraci, zajištění potravin, spolehlivý přístup ke zdrojům, vodě a elektřině, šíření epidemií a sociální a hospodářská nestabilita) by měly být řešeny EU, jejími členskými státy a partnerskými zeměmi, a to i posuzováním rizik změny klimatu a podporou budování kapacit. V této souvislosti EU se zájmem očekává, že Rada bezpečnosti OSN bude pokračovat ve své práci týkající se změny klimatu.
11. Rada změnu klimatu považuje za jeden z faktorů přispívajících k migraci, jež je výsledkem nestability států, nejisté bezpečnostní situace a nedostatku zdrojů. Další analýzou souvislostí mezi ohrožením změnou klimatu, nestabilitou a bezpečnostními riziky bude EU lépe schopna vymezit oblasti, kde jsou sdružená rizika zvláště vysoká a kde existují významné příležitosti pro předcházení konfliktům a budování odolnosti, mimo jiné i v kontextu širší migrační výzvy. Jedním z klíčových aspektů diplomatické činnosti EU v oblasti klimatu by měla být praktická podpora pro politiky zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně ve třetích zemích prováděním a aktualizací zamýšlených vnitrostátně stanovených příspěvků a komplexních dlouhodobých strategií nízkouhlíkového rozvoje s cílem dosáhnout vrcholu emisí skleníkových plynů co nejdříve a zvýšit odolnost vůči změně klimatu, a to při zohlednění priorit a podmínek ve třetích zemích.
12. EU bude i v rámci změny klimatu a diplomatické činnosti v oblasti klimatu i nadále podporovat prosazování a ochranu lidských práv. V tomto ohledu Rada rovněž uznává význam zajištění plné, rovné a účinné účasti žen a rovných příležitostí pro vedoucí pozice na všech úrovních rozhodovacího procesu. Je prokázáno, že rovnost žen a mužů, posílení postavení žen a jejich plná a rovná účast a vedoucí postavení v hospodářství jsou zásadní pro dosažení udržitelného rozvoje, včetně přizpůsobování se změně klimatu a zmírnění jejích dopadů.

13. Rada vyzývá vysokou představitelku, Komisi a členské státy, aby v souladu se svými příslušnými úlohami a pravomocemi pokračovaly v koordinaci a úzké spolupráci při provádění diplomatické činnosti EU v oblasti klimatu společnými a vzájemně se posilujícími iniciativami, včetně navýšení úsilí před rokem 2020 a režimu provádění po roce 2020, a celkově společným postupem v oblasti vnější činnosti.
14. Rada vybízí vysokou představitelku a Komisi, aby spolupracovaly s členskými státy na vytvoření podrobného akčního plánu diplomatické činnosti v oblasti klimatu na rok 2016 a aby přitom vycházely z prvků diplomatické činnosti v oblasti klimatu a aby v létě 2016 poskytly zprávu o dosavadním pokroku a nadcházejících výzvách.

* * *

Prvky diplomatické činnosti v oblasti klimatu v roce 2016

Činnost v rámci prvního směru: I nadále prosazovat, aby změna klimatu byla strategickou prioritou diplomatických dialogů, veřejné diplomacie a nástrojů vnější politiky.

- EU a členské státy využijí nadcházejících dvoustranných jednání a mnohostranných fór včetně G7, G20 a OSN k udržení stávající dynamiky opatření v oblasti klimatu a budou s partnery pracovat na vytvoření podmínek pozitivní činnosti a předcházení jakémukoli negativnímu vývoji.
- EU a členské státy do svých společných priorit diplomatické činnosti v oblasti klimatu plně začlení cíl dosáhnout na shromáždění ICAO v září roku 2016 mezinárodní dohody o celosvětovém tržním mechanismu správy budoucích emisí skleníkových plynů v odvětví mezinárodní letecké dopravy, podpoří diplomatickou činnost v oblasti klimatu při jednáních Mezinárodní námořní organizace v dubnu roku 2016 s cílem přijmout celosvětový systém shromažďování údajů o spotřebě paliva a souvisejících emisí skleníkových plynů z mezinárodní přepravy zboží a v souvislosti s Montrealským protokolem dosáhnou dohody o dodatku týkajícím se částečně fluorovaných uhlovodíků.
- V příslušných intervalech vyvíjet společné úsilí na úrovni delegací EU a velvyslanectví členských států. Ty by se měly zaměřit na klíčové činitele s rozhodovací pravomocí a na nositele změn nejen z řad hostitelských vlád, ale i poslanců, nevládních organizací, ekologických průmyslových odvětví a širší občanské společnosti. Takováto činnost by měla být spojena s politickým dialogem s rozvojovými zeměmi podpořeným stěžejní iniciativou globální aliance pro boj proti změně klimatu+.
- Vycházet z úspěšných zkušeností v roce 2015 při posilování společné veřejné diplomacie v hostitelských zemích. Delegace EU a velvyslanectví členských států by například měly v roce 2016 společně uspořádat rozšířený „den diplomacie v oblasti klimatu“ a cílené úsilí by mohlo být načasováno na stejnou dobu jako plánované slavnostní podepsání Pařížské dohody na půdě OSN dne 22. dubna 2016 a Olympijské hry.

Činnost v rámci druhého směru: Podporovat provádění Pařížské dohody v kontextu nízkoemisního rozvoje odolného vůči změně klimatu.

- EU a členské státy by měly s partnery spolupracovat na plném pochopení obsahu zamýšlených vnitrostátně stanovených příspěvků, podporovat partnery při vypracování prováděcích plánů a vytvářet propojení s odpovídající finanční a technickou pomocí poskytovanou především nejméně rozvinutým zemím a malým ostrovním rozvojovým státům stěžejní iniciativou globální aliance pro boj proti změně klimatu+. Diplomatické služby EU by měly být mobilizovány s cílem podpořit včasnou ratifikaci.
- EU a členské státy dále umocní diplomatickou činnost v oblasti klimatu prostřednictvím sladěné mobilizace svých nástrojů vnější činnosti (včetně rozvojové spolupráce, politik sousedství a rozšíření, politiky v oblasti civilní ochrany a humanitární oblasti, obchodu atd.) na podporu ambiciózních opatření v oblasti klimatu a posílení odolnosti včetně budování kapacit. Sem bude patřit posílení strategické spolupráce s nestátními aktéry v souvislosti s akčním programem Lima–Paříž.
- EU a členské státy budou i nadále spolupracovat při hledání inovativních mechanismů mobilizace dodatečných finančních prostředků od soukromých investorů. (Například severská finanční iniciativa, kterou na 21. zasedání konference o změně klimatu zahájily země Severské rady.)
- Pro stanovení praktických podrobností provádění Pařížské dohody bude zásadní 22. zasedání konference o změně klimatu v Marrákeši. Postoje EU by mohly být před tímto zasedáním vysvětleny v demarši EU, jejímž cílem by zároveň bylo hledání podpory partnerských zemí pro konkrétní otázky na COP 22.

Činnost v rámci třetího směru: Zvýšit úsilí v řešení spojitosti mezi klimatem, přírodními zdroji, prosperitou a stabilitou.

- EU a členské státy zintenzivní své zapojení do diskuse o politice v oblasti klimatu a bezpečnosti na mezinárodních fórech včetně Rady bezpečnosti OSN (podporou aktualizace dokumentu generálního tajemníka z roku 2009), konference o bezpečnosti planety pořádané Nizozemskem a jiných relevantních konferencí či iniciativ organizovaných členskými státy.
- EU a členské státy, jež jsou členy skupiny G7, budou pokračovat v práci v rámci G7 na otázkách klimatu a nestability, přičemž budou vycházet ze závěrů zprávy skupiny G7 na toto téma.
- EU a členské státy budou i nadále posilovat začlenění analýzy ohrožení změnou klimatu do posouzení nestability/bezpečnosti a rizika katastrof a budou prostřednictvím všech vhodných nástrojů vnější politiky a ve spolupráci s existujícími sítěmi spolupracovat na úsilí o zmírnění výsledných rizik.
- EU bude pokračovat v práci v rámci iniciativy EU–UNEP a projektu v oblasti klimatu a bezpečnosti, které se konkrétně zabývají destabilizujícím vlivem změny klimatu na nestabilní státy.
- EU a členské státy se vyzývají, aby prozkoumaly možnost sestavení seznamu opatření v oblasti klimatu a bezpečnosti.
